

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Силабус навчальної дисципліни
Сучасні проблеми епідемічних захворювань та організація протиепідемічних заходів»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 150 годин, 5 кредитів ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедри загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології. Одеса, вул. Князівська, 1, ауд. 1-6. Приморський бульвар, 13.
Викладач (-і)	Завідувач кафедри, професор: д.мед.н. Микола ГОЛУБЯТНКОВ, Професори: д.мед.н. Віктор ГАЙДЕЙ, д.мед.н. Олександр ГРУЗЕВСЬКИЙ, д.мед.н. Антоніна САВЧУК, Доценти: к.мед.н. Тетяна ФЕДОРЕНКО, к.мед.н. Ольга МЕЛЬНИК, к.б.н. Ганна ШЕВЧУК, Старший викладач: Євген ТАРАСОВ, Асистенти: Катерина ГРИЦЕНКО.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Ганна ШЕВЧУК, завуч кафедри – 093-419-96-77; Ольга МЕЛЬНИК, відповідальна за організаційно-виховну роботу кафедри – 096-592-06-21; Тетяна ГАВРУШКО, лаборант кафедри, телефон – 068-124-12-60; E-mail: epidbiosafety@onmedu.edu.ua ; Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга, з 9.00 до 13.00 кожної суботи Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни — аналіз сучасних тенденцій поширення інфекційних хвороб, вивчення механізмів їх передачі, оцінка факторів ризику та методів профілактики. Особлива увага приділяється принципам організації протиепідемічних заходів, застосуванню вакцинопрофілактики, контролю спалахів інфекцій, а також розробці стратегій зниження епідемічного навантаження на громадське здоров'я..

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти є формування теоретичних і практичних знань, необхідних для аналізу сучасних викликів, пов'язаних із поширенням інфекційних захворювань. Дисципліна спрямована на підготовку спеціалістів, здатних розробляти та впроваджувати ефективні заходи для запобігання інфікуванню населення і поширенню інфекцій, своєчасно реагувати на кризові ситуації, пов'язані з епідеміями, а також мінімізувати їхній негативний вплив на громадське здоров'я та суспільство в цілому.

Завдання дисципліни:

1. Сформувати чіткі уявлення про епідемічні захворювання;
2. Мати уявлення щодо сучасних епідеміологічних особливостей інфекційних захворювань;
3. Сформувати уявлення щодо глобальних викликів у системі охорони здоров'я населення та захисту населення від інфекційних захворювань у сучасному світі.
4. Знати основні принципи організації і проведення дієвих заходів щодо стримування інфікуванню населення та розповсюдження захворювань.
5. Формування практичних умінь та навичок в організації і реалізації протиепідемічних заходів у вогнищах інфекційних захворювань.
6. Удосконалення здатності точно визначати джерело збудника інфекції, основні шляхи його передачі, умови розвитку епідемічного процесу, а також прогнозувати його перебіг.
7. Набуття навичок аналізу проявів епідемічного процесу різних нозологічних форм інфекційних захворювань (дихальних, кишкових, трансмісивних, хвороб зовнішніх покривів) у межах окремих територій.
8. Засвоєння методик використання епідеміологічних досліджень у практичній діяльності.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- основні епідеміологічні характеристики інфекційних захворювань;
- вплив інфекційних захворювань на громадське здоров'я та суспільне життя;
- ефективні методи та заходи стримування поширення епідемічних захворювань;
- порядок проведення протиепідемічної роботи сімейного лікаря та лікаря-інфекціоніста.

Вміти:

- планувати і проводити протиепідемічні заходи у вогнищах інфекційних захворювань;
- здійснювати організацію та виконання протиепідемічних дій у вогнищах інфекцій, що виникають у процесі надання медичної допомоги;
- аналізувати та правильно інтерпретувати результати застосування епідеміологічних методів дослідження у практичній роботі;
- оцінювати значущість окремих інфекційних захворювань з епідеміологічної, соціальної та економічної точок зору;
- вести документацію, пов'язану з реєстрацією та обліком інфекційних хвороб відповідно до встановлених вимог;
- розпізнавати та аналізувати епідеміологічні особливості інфекцій, що належать до різних груп (дихальних, кишкових, трансмісивних, хвороб зовнішніх покривів);
- використовувати нормативні документи МОЗ України та міжнародні стандарти для ліквідації вогнищ інфекційних захворювань;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

- виявляти закономірності перебігу епідемічного процесу при інфекційних захворюваннях, які потребують специфічного підходу до ліквідації та управління.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекційних та практичних занять, організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; виконання тестових завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття епідеміології як науки. Значення епідеміології для громадського здоров'я. Основні епідеміологічні концепції.

Тема 2. Оцінка та аналіз епідеміологічного ланцюга: визначення джерела інфекції, шляхів передачі та сприйнятливих груп населення.

Тема 3. Розробка заходів для порушення епідеміологічного ланцюга: сучасні стратегії профілактики і контролю інфекцій.

Тема 4. Імунологічне підґрунтя вакцинопрофілактики.

Тема 5. Принципи імунопрофілактики інфекцій: календар щеплень як інструмент громадського здоров'я.

Тема 6. Розробка та впровадження профілактичних заходів щодо попередження поширення інфекційних хвороб у різних епідеміологічних умовах.

Тема 7. Епідеміологічна характеристика інфекції з аерогенним механізмом передачі збудника

Тема 8. Епідеміологічна характеристика інфекції з фекально-оральним механізмом передачі збудника.

Тема 9. Епідеміологічна характеристика інфекції з контактним механізмом передачі збудника.

Тема 10. Епідеміологічна характеристика інфекції з трансмісивним механізмом передачі збудника.

Тема 11. Епідеміологічна характеристика інфекції з множинними механізмами передачі збудника.

Тема 12. Епідеміологічна характеристика інфекцій, пов'язаних з наданням медичної допомоги, нормативно-правова база

Тема 13. Евристична модель соціальної епідеміології вірусу імунодефіциту людини.

Тема 14. Туберкульоз – епідеміологічні ознаки, профілактичні заходи.

Тема 15. Вакцинокеровані інфекції: загроза минулого чи сьогодення?

Тема 16. Імунопрофілактика інфекційних хвороб. Календар профілактичних щеплень.

Тема 17. Епідеміологія інфекцій, пов'язаних із харчовими продуктами та водою.

Тема 18. Емерджентні і ре-емерджентні вірусні інфекції: глобальна проблема XXI століття.

Тема 19. Зміна клімату та інфекційні захворювання. Вплив кліматичних змін на поширення інфекцій.

Тема 20. Військова епідеміологія: визначення та завдання.

Тема 21. Біотероризм та біологічна безпека: виклики для громадського здоров'я та епідеміологічного.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Тема 22. Уроки COVID-19 для систем громадського здоров'я: стратегічні напрями змін.

Тема 23. Інвестиції у громадське здоров'я: епідеміологічний моніторинг, інновації та фінансування.

Тема 24. Координація між службами охорони здоров'я та іншими структурами у надзвичайних ситуаціях.

Тема 25. Аналіз міжнародних стандартів протиепідемічних заходів: застосування Міжнародних медико-санітарних правил у національних системах охорони здоров'я.

Тема 26. Етичні та правові аспекти впровадження протиепідемічних заходів.

Тема 27. Регулювання прав на здоров'я під час епідемічних спалахів: аналіз міжнародних та національних правових норм.

Тема 28. Конфлікти інтересів та етичні питання у впровадженні вакцинації під час пандемій

Тема 29. Викриття хвороби X: стратегії боротьби з невідворотною, але невідомою безпекою.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Громадське здоров'я: навчальний посібник / [Грузєва Т.С., Галієнко Л.І., Гречишкіна Н.В. та ін.]; за заг. ред. Грузєвої Т.С. / К.: Книга-плюс, 2021. 296 с.
2. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by RogesDetels, Martin Gulliford, QuarraishaAbdoolKarimand ChorchChuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 р.

Додаткова:

1. Громадське здоров'я: підручник для студ. Вищих навч. Закладів / В,Ф. Москаленко, О.П. Гульчій, Т.С. Грузєва [та ін.]. Вид.3. Вінниця: Нова Книга, 2013. 560 с.
2. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Перша частина. Колектив авторів. Ужгород, 2020. 149 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/28863>
3. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Друга частина/ Г.О. Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'янчук та ін. Ужгород, 2020. 198 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/29287>
4. Терміни в системі громадського здоров'я. Термінологічний словник. Частина третя/ Г.О.Слабкий, І.С. Миронюк, В.В. Брич, В.Й. Білак-Лук'янчук та ін. Ужгород, 2020. 70 с. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/29635>
5. Салманов А.Г., Салманов, Е.А., Салманов Р.А. Визначення термінів у галузі охорони здоров'я / А.Г. Салманов, Е.А. Салманов, Р.А. Салманов. Х.: НТМТ. 2014. 544 с.
6. Конвенція МОП № 122 1964 р. «Про політику у сфері зайнятості».
7. Конвенція МОП № 95 1949 р. «Про охорону заробітної плати».
8. Конвенція МОП № 100 1951 р. «Про рівне винагородження чоловіків і жінок за працю рівної цінності».
9. Конвенція МОП № XII 1958 р. «Про дискримінацію у сфері праці та занять».
10. Конвенція МОП № 131 1970 р. «Про встановлення мінімальної заробітної плати».
11. Конвенція ООН «Про привілеї та імунітети» від 13.02.1946.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

12. Конвенція ООН «Про привілеї та імунітети спеціалізованих установ ООН» від 07.02.1949.
13. Основна Угода про співробітництво між Дитячим фондом Організації Об'єднаних Націй та Урядом України, ратифіковано Законом України від 21.09.1999 № 1071-XIV.
14. Статус Статуту (Конституції) Всесвітньої організації охорони здоров'я від 22 липня 1946 року ВООЗ; Міжнародний документ від 19.05.2009.
15. Рамкової конвенції ВООЗ з боротьби проти тютюну ВООЗ; Міжнародний документ від 16.09.2003.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <http://www.moz.gov.ua/> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home - Державний експертний центр МОЗ України
5. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
6. www.cebm.net – Кохрейнівський центр доказової медицини
7. www.cochrane.org – Кохрейнівська бібліотека
8. www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed – Національна медична бібліотека США
9. www.cche.net – Канадський центр доказів в охороні здоров'я
10. www.cdc.gov – Центр контролю та профілактики захворювань
11. www.phc.org.ua – Центр громадського здоров'я МОЗ України
12. <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203> – Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для – всіх»
13. www.bmj.com – Журнал British Medical Journal
14. www.evidence-basedmedicine.com – Журнал Evidence-Based Medicine

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Структура оцінки поточної навчальної діяльності одного практичного заняття
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті, демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання. Бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, демонструє гарні навички та вміння при виконанні практичного завдання, правильно оцінює отримані результати. Тестові завдання виконані в повному обсязі.
Добре «4»	Здобувач бере участь у практичному занятті; добре володіє матеріалом. Демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях. Демонструє навички та вміння при виконанні практичного завдання, однак оцінює отримані результати недостатньо повно і точно. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, демонструє недостатні навички та вміння, не може впоратися з практичною роботою і оцінкою отриманих результатів.. Тестування не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Форми і методи підсумкового контролю: диф.залік.

До диф.заліку допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного семінарського заняття, самостійного вивчення певного переліку тем або тем, що потребують поглибленого вивчення. Питання з тем, що відведені на самостійне вивчення включені до контрольних заходів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної та клінічної епідеміології та біобезпеки
з курсом мікробіології та вірусології

відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.